

Huấn luyện trên GPU

☑ Trắc nghiệm 20 📄 Thực hành 1 ⬇ PDF bài

GPU tính phép nhân ma trận nhanh hơn CPU nhiều lần, nên mạng neural thường được huấn luyện trên GPU. Bài này học cách đưa model và dữ liệu lên GPU, đo thời gian và bộ nhớ, và xử lý các lỗi hay gặp: hết bộ nhớ, loss thành NaN, bộ nhớ tăng dần vì giữ lại graph tính toán không cần. Cuối bài là cách ước lượng một lần huấn luyện mất bao lâu, để biết có chạy xong trong thời gian cho phép không.

MỤC TIÊU

- Kiểm code bằng cách cho model học thuộc một batch.
- Tìm nguồn lỗi shape, dtype, device và NaN.
- Ước lượng bộ nhớ; xử lý hết bộ nhớ bằng batch nhỏ, gradient accumulation, mixed precision.
- Đo thời gian và bộ nhớ trên GPU.

Chưa cần GPU để kiểm mạng biết học

Overfit một batch nghĩa là cố ý học lại một nhóm rất nhỏ nhiều lần. Với dữ liệu không có nhãn mâu thuẫn và mạng đủ capacity, train loss thường có thể giảm rất sâu. Nếu chưa làm được, đừng vội tăng dataset: có thể loss ghép sai, nhãn lệch mẫu, optimizer thiếu tham số hoặc graph bị cắt. Đây là kiểm sức khỏe pipeline, không phải điểm validation.

Ta dùng bốn góc của một hình vuông, nhãn theo dấu tọa độ thứ nhất. Tắt dropout, không augmentation để mục tiêu ổn định. Mạng nhỏ và seed cố định chạy CPU:

Python

```
import torch
from torch import nn

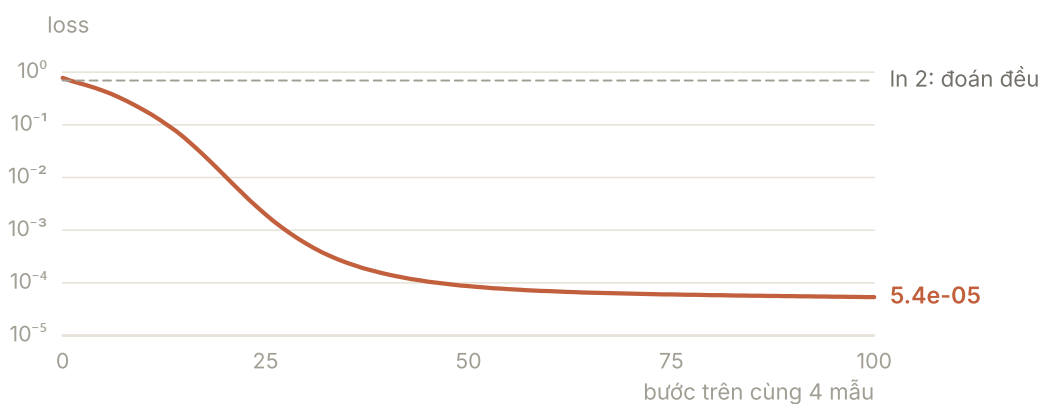
torch.set_num_threads(1)
torch.manual_seed(31)
```

```

xb = torch.tensor([[-1., -1.], [-1., 1.], [1., -1.], [1., 1.]])
yb = torch.tensor([0, 0, 1, 1], dtype=torch.long)
model = nn.Sequential(nn.Linear(2, 8), nn.ReLU(), nn.Linear(8, 2))
optimizer = torch.optim.Adam(model.parameters(), lr=.05)
criterion = nn.CrossEntropyLoss()
initial_loss = criterion(model(xb), yb).item()
for step in range(100):
    model.train()
    optimizer.zero_grad(set_to_none=True)
    logits = model(xb)
    assert logits.shape == (4, 2)
    loss = criterion(logits, yb)
    assert torch.isfinite(loss)
    loss.backward()
    assert all(p.grad is not None and torch.isfinite(p.grad).all()
               for p in model.parameters())
    optimizer.step()
model.eval()
with torch.no_grad():
    final_logits = model(xb)
    final_loss = criterion(final_logits, yb).item()
    accuracy = (final_logits.argmax(dim=1) == yb).float().mean().item()
print('loss:', round(initial_loss, 6), '->', round(final_loss, 6))
print('one-batch accuracy:', accuracy)

```

Đọc loss đầu/cuối và accuracy trên **cùng bốn mẫu đã học**. Accuracy 1 ở đây chỉ xác nhận model có thể khớp nhóm nhỏ; nó không chứng minh khả năng dự đoán mẫu chưa thấy. Kiểm `grad is not None` thích hợp với mạng này vì mọi tham số tham gia forward. Model có nhánh điều kiện hoặc tham số đóng băng cần kiểm theo thiết kế, không bắt mọi tham số đều có gradient.

Học thuộc một batch: loss về gần 0 là các bước đã nói đúng.

bước 0: loss 2.4, đúng 1/16

bước 20: loss 0.53, đúng 16/16

bước 50: loss 0.038, đúng 16/16

bước 200: loss 0.0024, đúng 16/16

Học thuộc một batch 16 ảnh: loss về gần 0, cả 16 ảnh đoán đúng.

HỎI NHANH

Sau 100 bước trên bốn mẫu, loss giảm từ 0.776 xuống $5.4e-05$, và accuracy bằng 1.0. Ta kết luận được gì?

- A Model sẽ đạt accuracy cao trên tập validation
- B Có thể bỏ validation, vì loss đã gần bằng 0
- C Forward, loss, backward và bước cập nhật đã được nối đúng
- D Learning rate 0.05 cũng sẽ hợp với dữ liệu thật

HỎI NHANH

Thử cho model học thuộc 16 ảnh của một bài 10 lớp. Loss đứng yên ở 2.3026 suốt 200 bước, accuracy cũng không đổi. Nên kiểm gì trước?

- A Thêm dữ liệu, vì 16 ảnh là quá ít để học
- B Optimizer có nắm đúng tham số không, và có gọi `step()` không
- C Tăng dropout để model bớt học thuộc batch
- D Giảm batch xuống 1 cho gradient rõ hơn

Tìm lỗi theo điểm xuất hiện đầu tiên

Khi pipeline không học hoặc báo lỗi, ta lần ngược tới chỗ sai đầu tiên thay vì vá chỗ triệu chứng lộ ra:

- **Shape:** in shape của input, logits và target, gọi tên từng chiều (batch, lớp, đặc trưng) chứ không chỉ đếm số chiều.
- **Dtype:** target của cross-entropy là chỉ số lớp kiểu long, còn target của BCE là số thực.
- **Device:** model và mọi tensor đi vào cùng một phép phải nằm cùng nơi.
- **NaN:** kiểm lần lượt input, activation, logits, loss rồi gradient để tìm phép đầu tiên tạo giá trị không hữu hạn; `torch.isfinite` phát hiện cả NaN lẫn vô cùng. Một nan ở cuối có thể bắt đầu từ một phép chia cho 0 rất sớm.

Có thể bật `torch.autograd.detect_anomaly()` trên vài bước kiểm để thư viện hỗ trợ truy dấu backward; nó chậm nên không dùng trong mọi lượt đo.

Nếu loss hữu hạn nhưng gradient nổ, giảm learning rate chưa chắc chữa được phép đạo hàm không ổn định: kiểm log, chia và căn bậc hai tại miền không hợp lệ. `torch.where` vẫn lấy đạo hàm cả nhánh không được chọn: `torch.where(x > 0, x.sqrt(), 0)` với $x = -1$ có `sqrt(-1)` là NaN, và NaN nhân 0 trong backward vẫn là NaN; kẹp đầu vào trước khi lấy căn. Nếu gradient bằng None, kiểm `detach/no_grad` hoặc tham số chưa được dùng.

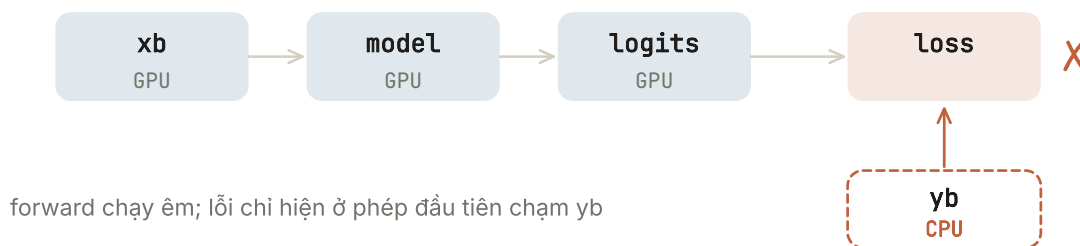
Để minh họa cách khoanh vùng mà không gây training nổ, ta kiểm một đầu vào lỗi:

Python

```
bad_input = torch.tensor([[1., float('nan')], [2., 3.]])
finite_rows = torch.isfinite(bad_input).all(dim=1)
print('finite rows:', finite_rows.tolist())
print('bad row indices:', (~finite_rows).nonzero(as_tuple=True)[0].tolist())
```

Hàng đầu sai ngay từ input; đổi optimizer không sửa được dữ liệu ấy. Tùy bài, ta cần điều tra nguồn, điền thiếu bằng thống kê train hoặc loại dòng theo quy định dữ liệu; không tùy tiện thay mọi NaN thành 0 rồi coi pipeline đã đúng.

Lỗi device thường hiện ra ở dòng khác với chỗ gây ra nó. Model đã chuyển lên GPU, input cũng đã chuyển, nhưng một tensor khác tạo trong vòng lặp (target, mask, trọng số lớp) vẫn nằm ở CPU; phép đầu tiên chạm tới nó mới báo lỗi.

Target còn ở CPU nên lỗi device hiện ra ở dòng tính loss.

HỎI NHANH

Đã gọi `model.to('cuda')` và `xb = xb.to('cuda')`. Forward chạy được, nhưng dòng `loss = criterion(logits, yb)` báo các tensor không nằm trên cùng thiết bị. Vì sao?

- A Model mới lên GPU một phần, phải gọi lại `.to`
- B yb vẫn ở CPU, phải chuyển nó sang cùng thiết bị
- C Loss phải tính ở CPU, nên đưa logits về CPU
- D yb phải đổi sang float cho khớp với logits

HỎI NHANH

Logits có shape (4, 3), target tạo bằng `torch.tensor([0., 2., 1., 1.])`.
`nn.CrossEntropyLoss()` báo `expected scalar type Long but found Float`. Sửa thế nào?

- A Đổi logits sang `.long()` cho cùng kiểu
- B Đổi loss sang `BCEWithLogitsLoss`
- C Tạo target kiểu long, chẳng hạn bằng `.long()`
- D Đưa target về shape (4, 3) bằng `.view`

Bộ nhớ có nhiều phần

Một tham số FP32 chiếm 4 byte. Training còn có gradient, và Adam giữ hai moment cùng thang FP32. Chỉ các phần này đã khoảng $4P + 4P + 8P = 16P$ byte cho P tham số, chưa tính activation, batch input và vùng nhớ tạm.

Đổi ra con số: 1 triệu tham số FP32 là 4 MB. Bảng embedding 100 000 từ, mỗi vector 300 chiều FP32, là 120 MB.

Activation phải giữ lại vì backward cần chúng (bài 3.2); suy luận không có backward nên dùng xong là bỏ. Mỗi ảnh tạo 1 triệu giá trị ở mỗi lớp, 50 lớp, batch 64, FP32 đã là $64 \cdot 50 \cdot 10^6 \cdot 4 \text{ byte} \approx 12.8 \text{ GB}$.

Gradient checkpointing chỉ lưu đầu ra của vài lớp rồi tính lại phần giữa khi backward, đổi thêm một lượt forward lấy bộ nhớ: 100 lớp chia 10 đoạn thì chỉ giữ cỡ 10 điểm lưu cộng 10 lớp của đoạn đang tính lại, thay vì 100.

mỗi ô 4 byte (FP32), tính cho một tham số; activation tính riêng

Số byte cho mỗi tham số FP32: SGD 8, SGD momentum 12, Adam 16.

Python

```
parameter_count = sum(p.numel() for p in model.parameters())
weight_bytes = sum(p.numel() * p.element_size() for p in model.parameters())
print('parameters:', parameter_count)
print('weight bytes:', weight_bytes)
print('FP32 Adam parameter-state estimate:', 16 * parameter_count, 'bytes')
B, heads, L = 16, 8, 1024
score_bytes = B * heads * L * L * 4
print('materialized attention scores:', score_bytes // 2**20, 'MiB')
```

Mạng 42 tham số rất nhỏ, nhưng một tensor attention score (bài 3.9) giả định $(16, 8, 1024, 1024)$ FP32 đã là 512 MiB. Dòng đó chỉ **tính kích thước**, không cấp phát tensor ấy. Bình phương độ dài chính là $O(L^2)$ quen thuộc của thuật toán duyệt mọi cặp.

Kernel attention tối ưu (như FlashAttention) tính theo từng khối và không dựng toàn bộ bảng score, nên 512 MiB là chi phí của cách cài thẳng, không phải của mọi kernel.

score $(16, 8, L, L)$ FP32: L giảm một nửa, bộ nhớ giảm bốn lần

Bộ nhớ của attention score tỉ lệ với L^2 : gấp đôi L, gấp bốn bộ nhớ.

HỎI NHANH

Đổi Adam sang SGD có momentum, tức mỗi tham số giữ một buffer vận tốc, và vẫn dùng FP32. Phần weight, gradient và trạng thái optimizer còn khoảng bao nhiêu byte cho mỗi tham số?

A 4

B 8

C 12

D 16

Giảm batch thì không phải phần nào cũng giảm theo. Với MLP, weight không đổi khi giảm batch 64 xuống 32; activation dạng (B, h) thường giảm khoảng một nửa. Gradient và optimizer state cũng không giảm vì số tham số giữ nguyên. Vì vậy đỉnh bộ nhớ GPU (VRAM) không giảm đúng một nửa.

Với attention dựng toàn bộ bảng score, giảm độ dài 1024 xuống 512 làm riêng score giảm bốn lần: tensor (16, 8, 512, 512) FP32 chỉ còn $16 \cdot 8 \cdot 512^2 \cdot 4 \text{ byte} = 128 \text{ MiB}$ thay vì 512 MiB, trong khi trọng số giữ nguyên.

HỎI NHANH

Giảm batch size đi một nửa, giữ nguyên kiến trúc và optimizer. Phần bộ nhớ nào giảm theo, trong khi weights vẫn đứng yên?

A Input và activation của batch

B Mọi phần cùng giảm đúng một nửa

C Weights và hai moment của Adam

D Chỉ bộ nhớ đệm của allocator

Hết bộ nhớ: microbatch và gradient accumulation

Lỗi CUDA out of memory (OOM) nghĩa là không xin được thêm vùng nhớ cho tensor kế tiếp. Cách sửa trực tiếp là giảm phần lớn nhất: batch, độ dài chuỗi, kích thước ảnh hoặc độ rộng mạng. `torch.cuda.empty_cache()` chỉ trả lại phần cache chưa được tensor nào dùng; nó không giải phóng tensor còn được tham chiếu.

Nguồn rò hay gặp là giữ tensor loss qua các step, như `history.append(loss)` hay `total = total + loss`: mỗi loss kéo theo graph của step đó. Nếu vòng validation vừa quên `torch.no_grad()` vừa giữ loss như vậy, backward không bao giờ chạy nên mỗi graph còn nguyên các activation đã lưu, và bộ nhớ tăng theo từng batch. Metric nên lưu bằng `loss.item()`. Sau khi sửa OOM, khởi động lại tiến trình để bỏ trạng thái cũ.

Giảm batch làm gradient nhiều hơn và đổi động học huấn luyện. Muốn giữ batch hiệu dụng (effective batch) cũ, ta chia batch thành k microbatch, gọi `backward()` cho từng microbatch và chỉ gọi `optimizer.step()` sau k lần. PyTorch **cộng** gradient vào `.grad` qua các lần backward; loss mặc định lại là trung bình trong batch, nên mỗi loss microbatch phải chia cho k thì tổng mới bằng gradient trung bình của cả batch. Thí nghiệm dưới so gradient của một batch 32 mẫu với bốn microbatch 8 mẫu, có và không chia loss:

Python

```
torch.manual_seed(7)
X_acc = torch.randn(32, 2)
y_acc = (X_acc[:, 0] > 0).long()
net = nn.Sequential(nn.Linear(2, 8), nn.ReLU(), nn.Linear(8, 2))

def gradient_vector(module):
    return torch.cat([p.grad.flatten() for p in module.parameters()])

net.zero_grad(set_to_none=True)
criterion(net(X_acc), y_acc).backward() # cả batch 32 mẫu một lần
full_grad = gradient_vector(net).clone()

accumulation_steps = 4
for divide_loss in (True, False):
    net.zero_grad(set_to_none=True)
    x_parts = X_acc.chunk(accumulation_steps)
    y_parts = y_acc.chunk(accumulation_steps)
    for x_part, y_part in zip(x_parts, y_parts):
```

```

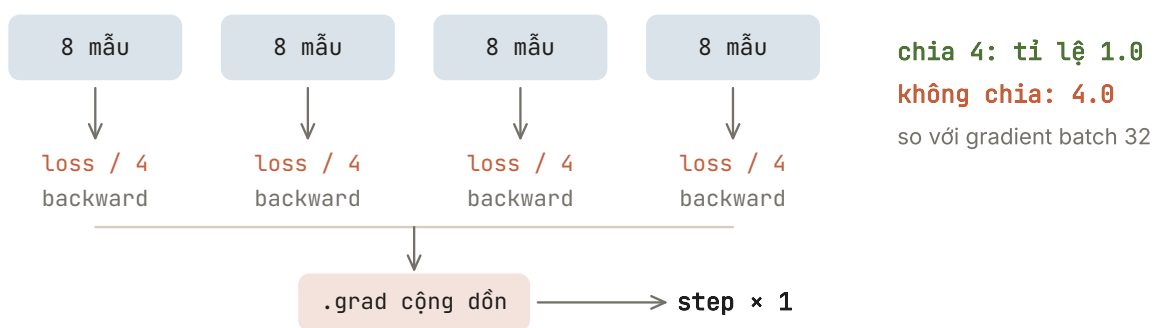
micro_loss = criterion(net(x_part), y_part) # mỗi microbatch 8 mẫu
if divide_loss:
    micro_loss = micro_loss / accumulation_steps
micro_loss.backward() # .grad cộng dồn qua các lần backward
accumulated = gradient_vector(net)
ratio = (accumulated.norm() / full_grad.norm()).item()
print('divide by 4:', divide_loss, '| norm ratio:', round(ratio, 4),
      '| matches full batch:', torch.allclose(accumulated, full_grad, atol=1e-6))

```

Khi chia loss cho 4, gradient cộng dồn trùng gradient của batch 32 tới sai số làm tròn. Không chia, gradient lớn gấp đúng 4 lần: với SGD, điều đó tương đương lặn lẽ nhân learning rate với 4. Phép trùng cần hai điều kiện:

- Các microbatch phải bằng nhau; microbatch cuối thiếu mẫu thì phải chia theo số mẫu thật.
- Mạng không có lớp tính thống kê theo batch: BatchNorm chuẩn hóa theo từng microbatch 8 mẫu, nên accumulation không tái tạo được thống kê của batch 32.

Bộ nhớ activation chỉ còn cỡ một microbatch, còn weight, gradient và trạng thái optimizer giữ nguyên. Mỗi optimizer step tốn k lượt forward/backward nối tiếp, nên accumulation tiết kiệm bộ nhớ chứ không tăng tốc. Số lần cập nhật chia cho k : 50 000 mẫu, batch 128 có 390 batch đủ mỗi epoch, 10 epoch với $k = 4$ cho 975 lần step.

Bốn microbatch 8 mẫu cộng dồn gradient, rồi step một lần như batch 32.

HỎI NHANH

Batch 64 bị OOM, batch 16 thì chạy được. Ta dùng accumulation 4 microbatch, mỗi microbatch 16 mẫu, trên 6400 mẫu train. Mỗi epoch có bao nhiêu lần `backward()` và bao nhiêu lần `optimizer.step()`?

- A 100 lần backward, 100 lần step
- B 400 lần backward, 400 lần step
- C 100 lần backward, 400 lần step
- D 400 lần backward, 100 lần step

Mixed precision là lựa chọn số học

Mixed precision dùng kiểu số ít bit hơn (FP16, 2 byte) cho những phép chịu được và giữ những phép nhạy ở FP32. `autocast` chọn dtype theo từng phép: nhân ma trận và convolution chạy FP16, còn softmax, log, exp, phép tổng và phần lớn hàm loss giữ FP32. Model không bị ép toàn bộ thành FP16, và bản trọng số mà optimizer cập nhật vẫn là FP32.

Lợi ích là nhiều activation chỉ còn 2 byte thay vì 4, và Tensor Core của GPU chạy phép FP16 nhanh hơn nhiều. Cái giá là FP16 chỉ biểu diễn được một khoảng số hẹp.

Gradient ở nhiều lớp rất nhỏ. FP16 không biểu diễn được số dương nhỏ hơn khoảng $6 \cdot 10^{-8}$, nên một gradient cỡ 10^{-8} bị làm tròn về 0. GradScaler nhân loss với một hệ số lớn (mặc định khởi đầu $2^{16} = 65\,536$) trước backward; theo quy tắc chuỗi, mọi gradient cũng được nhân theo, rồi được chia lại trước khi optimizer cập nhật. Phép thử trên CPU cho thấy cơ chế:

Python

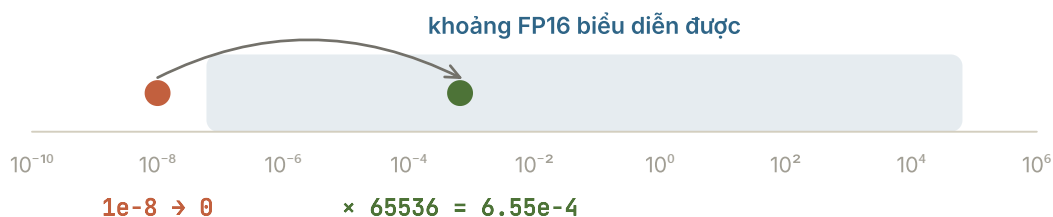
```
tiny_grad = torch.tensor(1e-8)
scale = 65536.0
print('FP16 of 1e-8:', tiny_grad.half().item())
```

```
scaled_half = (tiny_grad * scale).half()
print('FP16 of 1e-8 * 65536:', round(scaled_half.item(), 8))
print('unscaled in FP32:', f'{scaled_half.float().item() / scale:.4e}')
```

Đưa thẳng 10^{-8} vào FP16 cho 0: gradient ấy mất hẳn. Nhân 65536 trước thì được $6.55 \cdot 10^{-4}$, nằm gọn trong khoảng của FP16; chia lại ở FP32 cho $9.9972 \cdot 10^{-9}$, lệch khoảng 0.03% vì FP16 chỉ giữ được khoảng ba chữ số có nghĩa. Nếu hệ số lớn quá làm gradient tràn thành inf hoặc NaN, `scaler.step` bỏ qua bước đó và `scaler.update()` giảm hệ số; sau một chuỗi bước ổn định, hệ số được tăng lại. GradScaler không chữa được nhầm sai hay learning rate quá lớn.

Bản trọng số FP32 cũng cần vì một lý do tương tự: cập nhật thường nhỏ hơn trọng số rất nhiều, và trong FP16 phép cộng $1 + 10^{-4}$ làm tròn về đúng 1, nên cập nhật sẽ mất nếu cộng thẳng vào bản 16 bit.

BF16 có cùng khoảng số mũ với FP32 nên thường không cần scaler, nhưng chỉ chạy nhanh trên GPU từ thế hệ Ampere trở đi; với T4, mixed precision nghĩa là FP16 kèm GradScaler.

GradScaler nhân gradient lên để không bị làm tròn về 0 trong FP16.

HỎI NHANH

GradScaler nhân loss với 65536 trước khi backward. Vì sao bước cập nhật không lớn gấp 65536 lần?

- A Gradient được chia lại trước khi cập nhật
- B Learning rate cũng tự chia cho 65536
- C FP16 tự làm tròn gradient về giá trị thật
- D Hệ số chỉ nhân vào con số loss in ra log

Thứ tự một step trong script: autocast cho forward và loss →

`scaler.scale(loss).backward()` → `scaler.unscale_(optimizer)` → clip nếu cần → `scaler.step(optimizer)` → `scaler.update()`. Clip phải đứng sau `unscale_`: trước đó norm gradient còn lớn gấp hệ số scale, nên ngưỡng clip 1.0 gần như luôn bị kích hoạt và sau khi chia lại, gradient bị thu nhỏ quá mức. Script dùng API `torch.amp` theo tài liệu PyTorch 2.9; mã cũ hơn viết `torch.cuda.amp`.

Đo trên máy có GPU

Phần đo tốc độ nằm trong script [gpu_probe.py](#), chạy riêng trên máy có GPU. Script tự tạo một MLP 512→256→10 với AdamW và một batch ngẫu nhiên ngay trên GPU, nên không cần tải dữ liệu hay model. Lệnh đầu chỉ kiểm môi trường: in phiên bản PyTorch, bản CUDA mà PyTorch được build kèm và trạng thái `CUDA_READY` hoặc `CPU_ONLY`. Hai lệnh sau chạy benchmark ở FP32 và ở mixed precision:

```
python content/phase-3/recipes/gpu_probe.py
python content/phase-3/recipes/gpu_probe.py --run --precision fp32
python content/phase-3/recipes/gpu_probe.py --run --precision amp
```

Benchmark cần GPU CUDA hoạt động và bản PyTorch tương thích. Trên máy chỉ có CPU, script dừng với `CUDA_NOT_AVAILABLE`; khi hết bộ nhớ, nó dừng với `CUDA_OOM` và gợi ý

giảm `--batch`. Mỗi lượt chạy 5 step warmup, đồng bộ, đặt lại bộ đếm peak memory, đo 50 step (đổi bằng `--warmup`, `--steps`) rồi đồng bộ lần nữa.

Kết quả là một dòng JSON gồm:

- `device`: tên GPU;
- `milliseconds_per_step`, `samples_per_second` ($\text{batch} \times \text{số step}$ chia thời gian);
- `peak_allocated_MiB`: bộ nhớ tensor dùng lúc cao nhất;
- `peak_reserved_MiB`: phần PyTorch giữ, thường lớn hơn vì có cache.

So hai dòng FP32 và AMP cùng batch để thấy mixed precision tiết kiệm bao nhiêu thời gian và bộ nhớ trên đúng card đó. Nếu môi trường thi cấp T4, chạy chính phép đo ấy trên T4: số giây không suy ra được từ tên card. Phần đo chỉ gồm loop training trên batch đã ở GPU (`includes_data_loading: false`); nếu đọc ảnh hay chép CPU→GPU mới là nút thắt, phải đo riêng pipeline đầy đủ.

CUDA chạy bất đồng bộ: CPU xếp lệnh vào hàng đợi rồi đi tiếp ngay, nên đồng hồ CPU đọc lúc ấy chỉ đo việc gửi lệnh dù GPU chưa làm xong. Đồng bộ trước và sau đoạn đo, hoặc dùng CUDA events, mới đo được công việc thực. Không gọi `.item()` ở mỗi batch trong benchmark nếu không cần, vì lấy số về CPU buộc phải đồng bộ và làm thay đổi chính thứ đang đo.

GPU nhanh nhờ chạy song song hàng nghìn phép trên tensor lớn. Mạng 42 tham số với batch 4 ở đầu bài thì ngược lại: mỗi step chỉ vài trăm phép nhân, còn chi phí khởi chạy kernel, chép dữ liệu và đồng bộ là cố định, nên trên GPU nó có thể chậm hơn trên CPU.

HỎI NHANH

Đo thời gian chạy CUDA bằng `time.perf_counter()` của CPU mà không `synchronize`. Con số đo được có thể phản ánh điều gì?

- A Thời gian GPU thực sự chạy hết các kernel
- B Thời gian chép dữ liệu từ ổ đĩa lên GPU
- C Thời gian đã tự trừ đi các bước khởi động
- D Phần lớn chỉ là thời gian CPU gửi lệnh đi

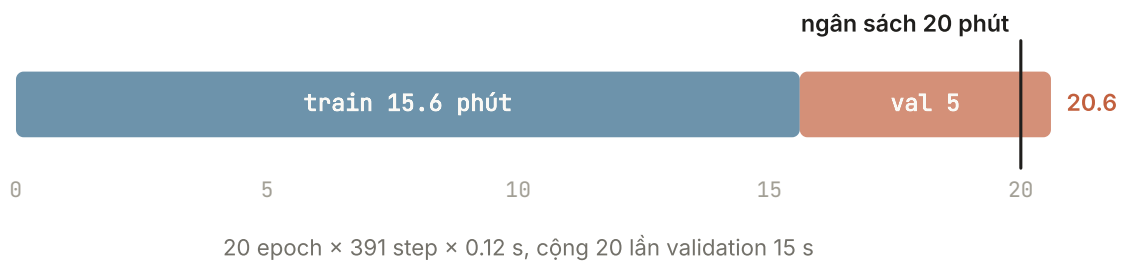
Ước lượng thời gian chạy

Gọi t là median step time đo trên những batch đại diện. Với N mẫu, batch B và E epoch, phần train xấp xỉ

$$T_{\text{train}} \approx E \left\lceil \frac{N}{B} \right\rceil t.$$

Lấy median sau warmup, vì vài step đầu chậm do khởi tạo kernel và allocator. Chẳng hạn $N = 50\,000$, $B = 128$ cho $\lceil 390.6 \rceil = 391$ step mỗi epoch; nếu đo được $t = 0.12$ giây thì 20 epoch tốn $20 \cdot 391 \cdot 0.12 \approx 938$ giây, khoảng 15.6 phút. Đó mới là phần train: còn validation, đọc dữ liệu, lưu checkpoint và thời gian khởi động.

Batch tăng thông lượng chứ không giảm độ trễ: một batch 32 ảnh mất 0.4 giây là 80 ảnh mỗi giây, gấp 4 lần chạy từng ảnh 0.05 giây, nhưng ảnh nào cũng phải chờ cả batch xong. t phải đo với shape giống dữ liệu thật trên đúng phần cứng được cấp; số đo của mạng rất nhỏ không dùng để suy ra cho model pretrained lớn.

20 epoch train cộng validation đã vượt 20 phút.

HỎI NHANH

Tiếp ví dụ trên, với t đã đo trên chính máy được cấp: phần train mất khoảng 15.6 phút, ngân sách là 20 phút, và mỗi epoch còn có validation đo được 15 giây. Kế hoạch 20 epoch có vừa không?

- A Vừa, còn dư hơn 4 phút cho phần khác
- B Vừa, vì validation dùng no_grad nên gần như không tốn
- C Không vừa, cộng validation vào đã khoảng 20.6 phút
- D Chưa biết được, phải đo lại t trên T4

Khi đi thi

- Ô đầu tiên in `torch.cuda.is_available()`, tên GPU và phiên bản PyTorch.
- Cho mạng học thuộc một batch nhỏ, kiểm shape và `torch.isfinite` của loss trước khi chạy dài.
- Hết bộ nhớ thì giảm batch hoặc độ dài, bật mixed precision, rồi mới dùng gradient accumulation.

Tóm tắt

- Kiểm khả năng học trước (học thuộc một batch), đo tốc độ sau.
- Tìm lỗi từ nơi xuất hiện đầu tiên: shape, dtype, device, NaN.
- Bộ nhớ GPU gồm trọng số, gradient, trạng thái optimizer, activation và phần tạm; giảm batch chỉ giảm phần activation.
- Gradient accumulation giữ batch hiệu dụng khi loss mỗi microbatch được chia k ; tiết kiệm bộ nhớ, không tăng tốc.
- Mixed precision cần autocast và GradScaler đúng thứ tự, unscale trước khi clip.
- Thời gian chạy phải đo trên đúng phần cứng được cấp.

Kiểm tra cuối bài

CÂU 1

Training ổn định suốt 22 epoch, sang epoch 23 thì loss đột ngột thành NaN. Muốn tìm ra nguyên nhân thay vì đoán, cách nào chặt chẽ nhất?

- A Giảm learning rate 10 lần, thêm clip, chuyển sang AMP
- B Bật anomaly detection, ghi log activation, và xem batch gây lỗi
- C Cộng epsilon vào mọi mẫu số rồi train lại từ epoch 1
- D Thay BatchNorm bằng LayerNorm, và thu nhỏ model

PHÒNG THEO [NOAI 2026 Singapore](#) · Vòng sơ loại · Câu 283

CÂU 2

Vòng validation không bọc trong `torch.no_grad()`, và chạy `val_losses.append(loss)` sau mỗi batch. VRAM tăng dần qua các batch validation, rồi OOM. Sửa thế nào cho đúng gốc?

- A Bọc vòng lặp trong `torch.no_grad()`, và lưu `loss.item()`
- B Gọi `torch.cuda.empty_cache()` sau mỗi batch validation
- C Gọi `model.eval()` trước vòng validation là đủ
- D Giảm batch validation một nửa, giữ nguyên code

CÂU 3

Fine-tune một mô hình ngôn ngữ BERT 110 triệu tham số bằng AdamW FP32 trên GPU 16 GB. Batch 32 với chuỗi dài 512 bị OOM. Phần weight, gradient và hai moment chiếm khoảng bao nhiêu, và phần còn lại chủ yếu là gì?

- A Khoảng 0.44 GB, phần còn lại chủ yếu là activation
- B Khoảng 0.44 GB, OOM là do số tham số quá lớn
- C Khoảng 1.76 GB, OOM là do số tham số quá lớn
- D Khoảng 1.76 GB, phần còn lại chủ yếu là activation

CÂU 4

Train một mạng phân loại ảnh ResNet-50 với batch 128 trên GPU 16 GB có Tensor Core cho FP16 thì OOM, dù chỉ vượt bộ nhớ một chút. Cách nào cân bằng tốt nhất giữa bộ nhớ và tốc độ?

- A Accumulation 4 microbatch $\times$ 32, kèm gradient checkpointing
- B Mixed precision FP16, kèm loss scaling động
- C Giảm batch còn 32, chấp nhận gradient nhiễu hơn
- D Gọi `empty_cache()` sau mỗi backward, và bật `pin_memory`

PHÒNG THEO [NOAI 2026 Singapore](#) · Vòng sơ loại · Câu 285

CÂU 5

Fine-tune BERT 110 triệu tham số trên GPU 16 GB. Batch 32 bị OOM, còn batch 8 vừa bộ nhớ nhưng training dao động. Ta dùng gradient accumulation với `accumulation_steps=4`. Kết quả là gì?

- A Nhanh gấp 4, vì bốn microbatch được tính song song
- B Bộ nhớ giảm 75%, vì gradient bị bỏ sau mỗi microbatch
- C Accuracy tăng, vì nhiễu gradient đóng vai trò regularization
- D Batch hiệu dụng là 32, còn activation chỉ cần cho 8 mẫu

ĐỀ THI [NOAI 2026 Singapore](#) · Vòng sơ loại · Câu 296

CÂU 6

Vòng gradient accumulation:

```
accumulation_steps = 4
optimizer.zero_grad()
for i, (inputs, targets) in enumerate(loader):
    loss = criterion(model(inputs), targets)
    loss = loss / accumulation_steps      # dòng A
    loss.backward()
    if (i + 1) % accumulation_steps == 0:
        optimizer.step()
        optimizer.zero_grad()
```

Vì sao cần dòng A?

- A Để gradient cộng dồn bằng đúng gradient của cả batch lớn
- B Để tránh tràn số khi gọi backward nhiều lần liên tiếp
- C Không bắt buộc, dòng A chỉ đổi con số loss in ra log
- D Để bù cho thống kê BatchNorm vốn tính trên microbatch nhỏ

ĐỀ THI NOAI 2026 Singapore · Chung kết · Câu 11

CÂU 7

Ba cách viết một bước mixed precision, sau khi đã tính loss trong autocast:

```
# Cách A
loss.backward(); optimizer.step()
# Cách B
scaler.scale(loss).backward(); scaler.step(optimizer); scaler.update()
# Cách C
scaler.scale(loss).backward()
scaler.unscale_(optimizer)
torch.nn.utils.clip_grad_norm_(model.parameters(), max_norm=1.0)
scaler.step(optimizer); scaler.update()
```

Cách A làm training hỏng, cách B chạy tốt. Khi nào phải dùng cách C thay cho B?

- A Khi mạng rất sâu, để chống gradient bùng nổ
- B Khi có clip gradient, để ngưỡng clip đúng nghĩa
- C Khi batch rất nhỏ làm gradient dao động mạnh
- D Chỉ khi debug, để in ra độ lớn gradient thật

ĐỀ THI NOAI 2026 Singapore · Chung kết · Câu 16

CÂU 8

Chuyển đúng mạng $2 \rightarrow 8 \rightarrow 2$ ở đầu bài, batch 4 mẫu, sang GPU. Mỗi bước lại chậm hơn trên CPU. Lý do hợp lý nhất là gì?

- A Việc quá nhỏ, nên chi phí gọi kernel và chép dữ liệu lần át
- B GPU chỉ nhanh hơn CPU khi đã bật mixed precision
- C Adam phải chép hai moment về CPU sau mỗi bước
- D Batch 4 không chia hết cho số lõi tính của GPU

PHÒNG THEO NOAI 2026 Singapore · Vòng sơ loại · Câu 144

CÂU 9

Giả sử chạy `gpu_probe.py --run --batch 128`, và dòng JSON báo `milliseconds_per_step` bằng 25. Thông lượng là bao nhiêu, và con số ấy đã tính cả việc đọc dữ liệu chưa?

- A 3200 mẫu mỗi giây, đã tính cả đọc dữ liệu
- B 3200 mẫu mỗi giây, chưa tính đọc dữ liệu
- C 5120 mẫu mỗi giây, chưa tính đọc dữ liệu
- D 5120 mẫu mỗi giây, đã tính cả đọc dữ liệu

CÂU 10

Ngân sách 140 giờ GPU, và ResNet-50 cần 90 epoch để hội tụ. Số đo sau 90 epoch: batch 256 đạt top-1 76.5%, mỗi epoch 8 giờ. Batch 2048, dùng optimizer LARS cho batch lớn và warmup 5 epoch, đạt 75.8%, mỗi epoch 1.5 giờ. Batch 8192 đạt 73.2%, mỗi epoch 0.5 giờ. Chọn cách nào để accuracy cao nhất trong ngân sách?

- A Batch 256, chạy tới khi hết ngân sách
- B Batch 8192 đủ 90 epoch, chỉ hết 45 giờ
- C Accumulation 4×2048 , vừa có tốc độ của 8192 vừa có chất lượng của 2048
- D Batch 2048 với LARS và warmup, chạy đủ 90 epoch

PHÒNG THEO [NOAI 2026 Singapore](#) · Vòng sơ loại · Câu 295

Đọc thêm

- [PyTorch 2.9 – CUDA semantics](#): đọc bất đồng bộ, synchronize, allocator và phép đo thời gian.
- [PyTorch 2.9 – AMP](#): tra autocast, GradScaler và dtype theo phép.
- [PyTorch – AMP examples](#): đọc gradient clipping sau unscale và accumulation đúng.

Tải gói recipe của chương – gồm các module phụ và hướng dẫn chuẩn bị asset.